WARIES MISDAADREEKS · Nº 062

VERHOORDOSSIER

Rusluie in Twenterand

De zaak van het verdwenen icoon

Zestien verhoren, tweeëntwintig bijlagen en één leugen die ertoe doet.

UITGEVERIJ WARIES

Aan de lezer

Een oudheidkamer aan het kanaal. Een nacht in september. Een Russisch icoon dat er de volgende ochtend niet meer is. En zes mensen die allemaal iets anders vertellen dan wat er gebeurd is.

Dit boek is een verhoordossier. Het bestaat uit de letterlijke uitwerkingen van zestien geluidsopnamen, gemaakt door twee rechercheurs in de zes dagen na de inbraak in Oudheidkamer Het Petershuus in Vriezenveen, aangevuld met de stukken die zij tijdens die verhoren op tafel legden: meldingen, processen-verbaal, foto's, een groepsapp, notulen, krantenknipsels, een brief van een advocaat en het rapport van een taxateur.

U leest de verhoren in de volgorde waarin ze zijn afgenomen.

VIND DE LEUGEN

Alle zes verhoorden liegen. Mensen in een politieverhoor hebben bijna altijd iets dat ze liever voor zich houden. De meeste van die leugens hebben met de diefstal niets te maken.

Eén leugen wel. Uw opdracht is die ene te vinden, en daarmee de dader. Daarvoor moet u twee dingen tegelijk doen: ontdekken wat iedereen verzwijgt, en begrijpen waarom.

HOE U DIT DOSSIER LEEST

Elk verhoor begint met een kop: wie er verhoord wordt, wanneer, waar en door wie. Links van elke beurt staat de tijd in de opname (minuten:seconden) en wie er spreekt. Damhuis en Kroeze zijn de rechercheurs; de verhoorde staat met zijn of haar achternaam vermeld. Wat tussen rechte haken staat, is een aantekening van de uitwerker: een stilte, een stuk dat getoond wordt, iemand die de kamer binnenkomt.

Let op details. Op tijden, gewichten, afstanden, wie wat wanneer kon weten. De rechercheurs vertellen de verhoorden niet alles wat zij weten, en de verhoorden vertellen elkaar ook niet alles. Houd bij wie welke informatie had, en van wie.

Achterin vindt u de opdracht met zes vragen, werkbladen, een antwoordformulier, hints in drie niveaus (op hun kop gedrukt) en, achter een verzegelde pagina, de oplossing. Reken op twee tot vier uur. Lees eventueel eerst de opdracht op p. 80.

Inhoud

VOORWERK

Aan de lezer. . . . 3
Wie is wie . . . 5
Het Petershuus . . . 6

DEEL I · DE NACHT

B 01 Melding meldkamer Securam . . . 9
B 02 Eerste bevindingen ter plaatse . . . 10
B 03 Fotoblad forensische opsporing . . . 12
B 04 Begane grond Het Petershuus. . . . 13
B 05 Het icoon van Albert Wolterink . . . 14
B 06 Sleutels en codes . . . 15

DEEL II · EERSTE RONDE

01 Verhoor Joop Meulenkamp . . . 17
B 07 Groepsapp "Bestuur Petershuus" . . . 21
02 Verhoor Gerda Nijkamp-Wolterink . . . 22
B 08 Bestuursvergadering 1 september . . . 25
B 09 De Twentse Veenbode . . . 27
B 10 Mail van Anouk aan het bestuur . . . 28
03 Verhoor Wim Brinkhuis . . . 28
B 11 Van het Veen naar de Neva . . . 32
B 12 Schenking aan de oudheidkamer, 1974 . . . 33
04 Verhoor Dirk-Jan Hofstede . . . 34
05 Verhoor Anouk Lambers . . . 37
B 13 Een foto in de pauze . . . 40
06 Verhoor Marco Oude Vrielink . . . 41

DEEL III · TWEEDE RONDE

B 14 Het geheugen van het alarmpaneel . . . 45
07 Verhoor Joop Meulenkamp . . . 46
08 Verhoor Dirk-Jan Hofstede . . . 49
09 Verhoor Marco Oude Vrielink . . . 51
B 15 Twee vissen . . . 54
B 16 Brief van Veldkamp Advocaten . . . 55
10 Verhoor Gerda Nijkamp-Wolterink . . . 56
B 17 Het beslag onder de loep . . . 58
11 Verhoor Anouk Lambers . . . 59
B 18 De Twentse Veenbode online . . . 62

DEEL IV · DERDE RONDE

B 19 Een blaastest in Almelo . . . 64
12 Verhoor Dirk-Jan Hofstede . . . 64
13 Verhoor Anouk Lambers . . . 67
B 20 De foto op de telefoon van Anouk . . . 69
14 Verhoor Marco Oude Vrielink . . . 70
B 21 De telefoon van Joop . . . 72
B 22 Wat de buren zeggen . . . 73
15 Verhoor Joop Meulenkamp . . . 74
16 Verhoor Wim Brinkhuis . . . 76

DEEL V · UW OORDEEL

Uw opdracht . . . 80
Werkblad 1 · De nacht . . . 81
Werkblad 2 · Leugenregister . . . 82
Werkblad 3 · Wie wist wat? . . . 83
Antwoordformulier . . . 84
Hints in drie niveaus . . . 85
Verzegeld . . . 88
De oplossing . . . 89
Nawoord . . . 95

Wie is wie

DE VERHOORDEN

Gerda Nijkamp-Wolterink

66 · VOORZITTER VAN DE STICHTING · DEN HAM

Oud-lerares Duits. Achterkleindochter van Albert Wolterink, de Rusluie-koopman die het icoon in 1881 uit Sint-Petersburg meenam. Heeft een sleutel en alarmcode 01.

Wim Brinkhuis

73 · SECRETARIS · WESTEINDE, VRIEZENVEEN

Oud-geschiedenisleraar, weduwnaar, schrijver van *Van het Veen naar de Neva* (1998), het standaardwerk over de Vriezenveense Rusluie. Heeft een sleutel, geen alarmcode.

Dirk-Jan Hofstede

51 · PENNINGMEESTER · VRIEZENVEEN

Heeft een eigen administratiekantoor. Beheert ook het alarmabonnement. Heeft een sleutel en alarmcode 02.

Anouk Lambers

39 · BESTUURSLID COLLECTIE · VROOMSHOOP

Kunsthistoricus, registrator bij een collectiecentrum. Sinds mei 2026 in het bestuur. Heeft een sleutel en alarmcode 04.

Joop Meulenkamp

68 · VRIJWILLIGER-BEHEERDER · WESTKANT VAN HET KANAAL

Sinds 2009 de vaste beheerder. Kreeg begin augustus een nieuwe knie. Heeft een sleutel en alarmcode 03.

Marco Oude Vrielink

44 · VRACHTWAGENCHAUFFEUR · VROOMSHOOP

Karpervisser. Zat in de nacht van de inbraak op de westoever van het kanaal, recht tegenover de achterkant van het Petershuus.

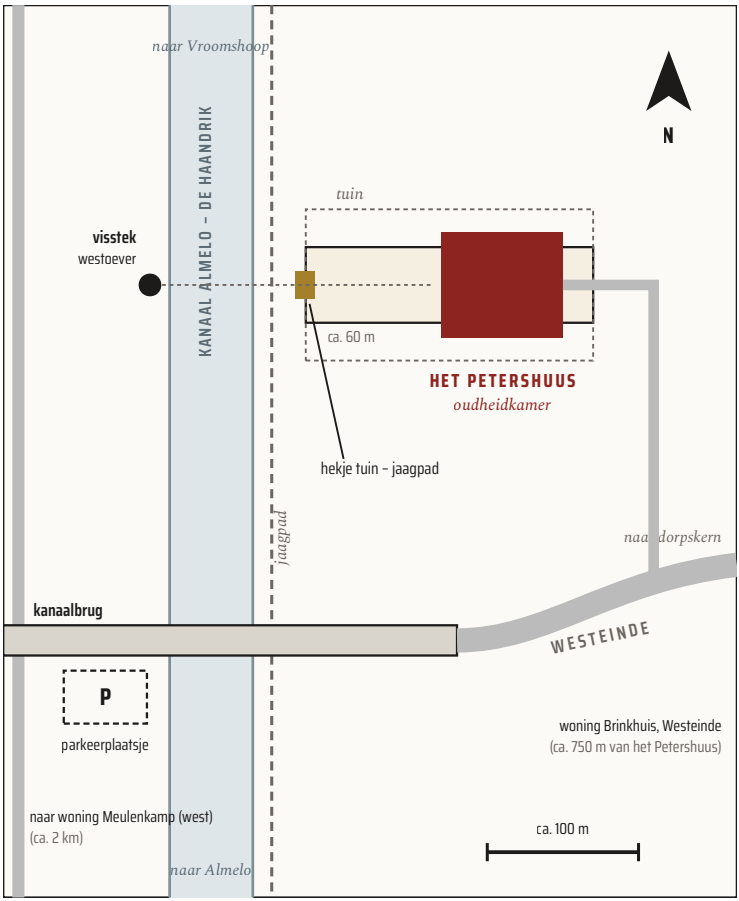
DE RECHERCHEURS

Ilse Damhuis en **Bas Kroeze**, Districtsrecherche Twente-Noord, team Vecht en Venen. Damhuis leidt de verhoren; Kroeze vraagt door op tijden en feiten.

Het Petershuus

Het Petershuus is een koopmanshuis uit 1872 aan het eind van het Westeinde, waar het lange lintdorp Vriezenveen het kanaal raakt. Het werd gebouwd door een van de families die fortuin maakten in Sint-Petersburg: de Rusluie, Vriezenveense handelaren die van het begin van de achttiende eeuw tot de Russische Revolutie van 1917 winkels dreven in de Gostiny Dvor aan de Nevski Prospekt. Ze verkochten er vooral textiel, maar ook thee, koffie en tabak. Wie rijk werd, bouwde thuis een huis en bracht Russische spullen mee terug.

Sinds 1971 is het huis een kleine oudheidkamer, beheerd door een stichting met vier bestuursleden en een handvol vrijwilligers. Het pronkstuk: het icoon van de Moeder Gods van Kazan dat koopman Albert Wolterink in 1881 meebracht en dat zijn kleindochter in 1974 aan de oudheidkamer gaf. De achtertuin loopt tot het jaagpad langs het Kanaal Almelo–De Haandrik. Aan de overkant ligt een populaire stek voor karpervissers.

Situatieschets (niet op schaal, ter oriëntatie). Het kanaal loopt van zuid (Almelo) naar noord (Vroomshoop). Het Petershuus ligt aan de oostoever, de visstek aan de westoever.

DEEL I

De nacht

Wat de meldkamer, de noodhulp en de forensische opsporing in de nacht van vrijdag 18 op zaterdag 19 september 2026 vastlegden.

BIJLAGE 01 MELDINGSRAPPORT

Melding meldkamer Securam

Object: Stichting Oudheidkamer Het Petershuus, Vriezenveen · zaterdag 19 september 2026

Abonnement: **alarmopvolging**. Ontvangst van alarm- en sabotagemeldingen. **Geen** open-/sluitrapportage (in- en uitschakelingen worden niet naar de meldkamer doorgegeven, maar alleen lokaal in het paneel vastgelegd).

Sleutelhouderslijst (volgorde van bellen): 1. D.J. Hofstede · 2. J. Meulenkamp · 3. G. Nijkamp-Wolterink (vast nummer).

Tijd	Code	Omschrijving
02:17:40	ALARM	Inbraak zone 6 (glasbreuk), Russische kamer. Interne sirene actief (90 s).
02:18:05	MKS	Melding in behandeling, operator 14 (S. Dijkema).
02:19:02	BEL	Sleutelhouder 1: D.J. Hofstede (mobiel). Geen gehoor, voicemail. Geen bericht ingesproken.
02:20:11	BEL	Sleutelhouder 2: J. Meulenkamp (mobiel). Opgenomen. Duur 1 min 05 s. Sleutelhouder gaat ter plaatse.
02:21:30	INFO	Geen herstelmelding zone 6. Geen verdere melders actief.
02:24:20	POL	Melding doorgezet naar meldkamer politie (inbraak met glasbreuk, sleutelhouder onderweg).
02:37:12	UIT	Systeem uitgeschakeld (lokaal). Sleutelhouder ter plaatse volgens telefonische bevestiging 02:38.
02:44:00	POL	Politie ter plaatse volgens sleutelhouder.

Opmerking operator: sleutelhouder 2 gaf aan zelf sleutelhouder 3 te informeren; derhalve sleutelhouder 3 niet door de meldkamer gebeld.

BIJLAGE 02 PROCES-VERBAAL VAN BEVINDINGEN

Eerste bevindingen ter plaatse

Noodhulp, agenten M. Brouwer en J. ter Haar · zaterdag 19 september 2026, 02.44 – 04.40 uur

POLITIE · DISTRICTSRECHERCHE TWENTE-NOORD · TEAM VECHT EN VENEN
Proces-verbaal van bevindingen · PL0600-2026191-0412

Plaats	Het Petershuus, Westeinde, Vriezenveen
Aanleiding	Inbraakalarm via meldkamer Securam, 02.24 uur
Opgemaakt	zaterdag 19 september 2026, 05.10 uur

Op zaterdag 19 september 2026 omstreeks 02.44 uur kwamen wij ter plaatse. Aan de voordeur troffen wij de sleutelhouder, **J. Meulenkamp** (68), die ons verklaarde dat hij om 02.36 uur was gearriveerd en het alarm om 02.37 uur had uitgeschakeld. Hij liep met een elleboogkruk.

ACHTERGEVEL EN TUIN

De achtertuin grenst aan het jaagpad langs het kanaal. Het lage houten hekje tussen tuin en jaagpad (hoogte circa 0,95 meter) was gesloten en met een hangslot afgesloten; het slot was onbeschadigd maar zwaar verroest en liet zich ook met de sleutel nauwelijks openen. Op het grind van het tuinpad en het jaagpad waren geen bruikbare schoenafdrukken te zien.

In het raam van de Russische kamer (achtergevel, noordzijde) was het onderste linker ruitje van het roedenraam ingeslagen. Het ruitje meet 24 bij 30 centimeter. Het meeste glas lag binnen, op de vensterbank en op de vloer. Onder het raam, op de vloer van de kamer, lag een kinderkopje (straatsteen) dat volgens Meulenkamp afkomstig is van de rand van het tuinpad. Daar ontbrak een steen.

Wij zagen dat de raamsluiting (espagnolet) van binnen **gesloten** was. Het raam was niet geopend geweest. Op de vensterbank stonden twee bloempotten met geraniums, onaangeroerd, met glassplinters ertussen en erop. Wij zijn van oordeel dat via dit raam niemand naar binnen is gegaan: de opening is te klein en de sluiting is niet bediend.

De achterdeur (in de gang) was op het nachtslot afgesloten en onbeschadigd. De voordeur was afgesloten en onbeschadigd. Meulenkamp opende die om 02.36 uur met zijn sleutel.

RUSSISCHE KAMER

De vitrine in de noordwesthoek van de kamer had een ingeslagen voorruit. Het slot van de vitrine was **onbeschadigd en afgesloten**. Op de bodem van de vitrine lag, tussen de glasscherven, het verguld zilveren beslag (oklad) van het icoon, los, met de voorkant naar boven. Het houten paneel van het icoon ont-

BIJLAGE 03 FOTO'S SPORENONDERZOEK

Fotoblad forensische opsporing

Selectie: 2 van 31 opnamen · zaterdag 19 september 2026

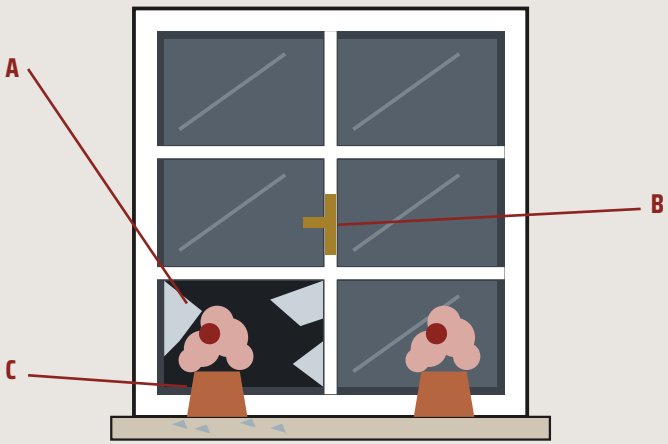

FOTO 1 · RAAM RUSSISCHE KAMER, VAN BINNENUIT · 19-09-2026 03.20

A ingeslagen ruitje, onderste linker vak (24 x 30 cm) · **B** raamsluiting (espagnolet), gesloten · **C** geraniums op de vensterbank, onaangeroerd; glassplinters tussen en op de potten.

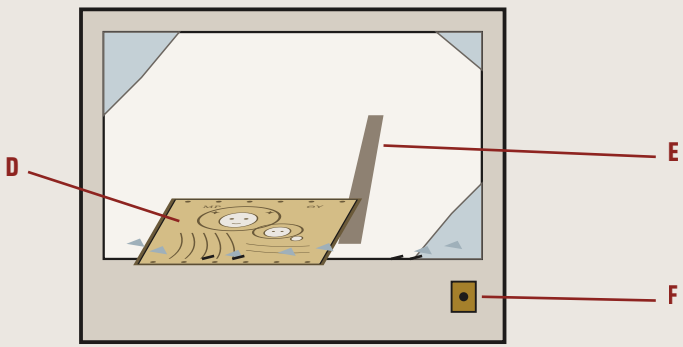

FOTO 2 · VITRINE RUSSISCHE KAMER · 19-09-2026 03.26

D verguld zilveren beslag (oklad), los op de bodem van de vitrine, voorkant boven; vier spijkertjes ernaast · **E** leeg standaardje · **F** slot van de vitrine, onbeschadigd en gesloten. Voorruit vitrine ingeslagen; scherven op de bodem.